

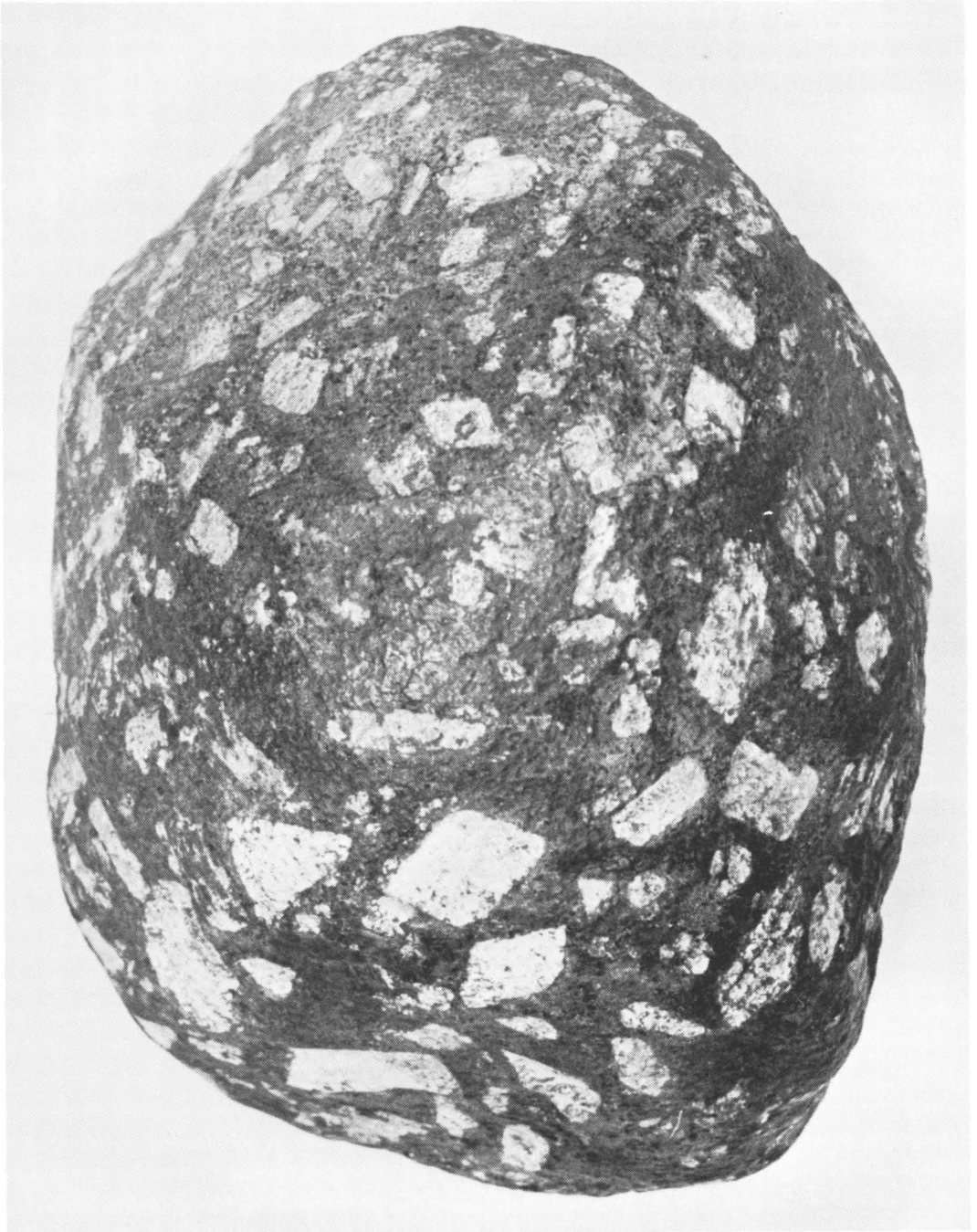
Over Rhombenporfierdiabaas

door L. H. Urijman

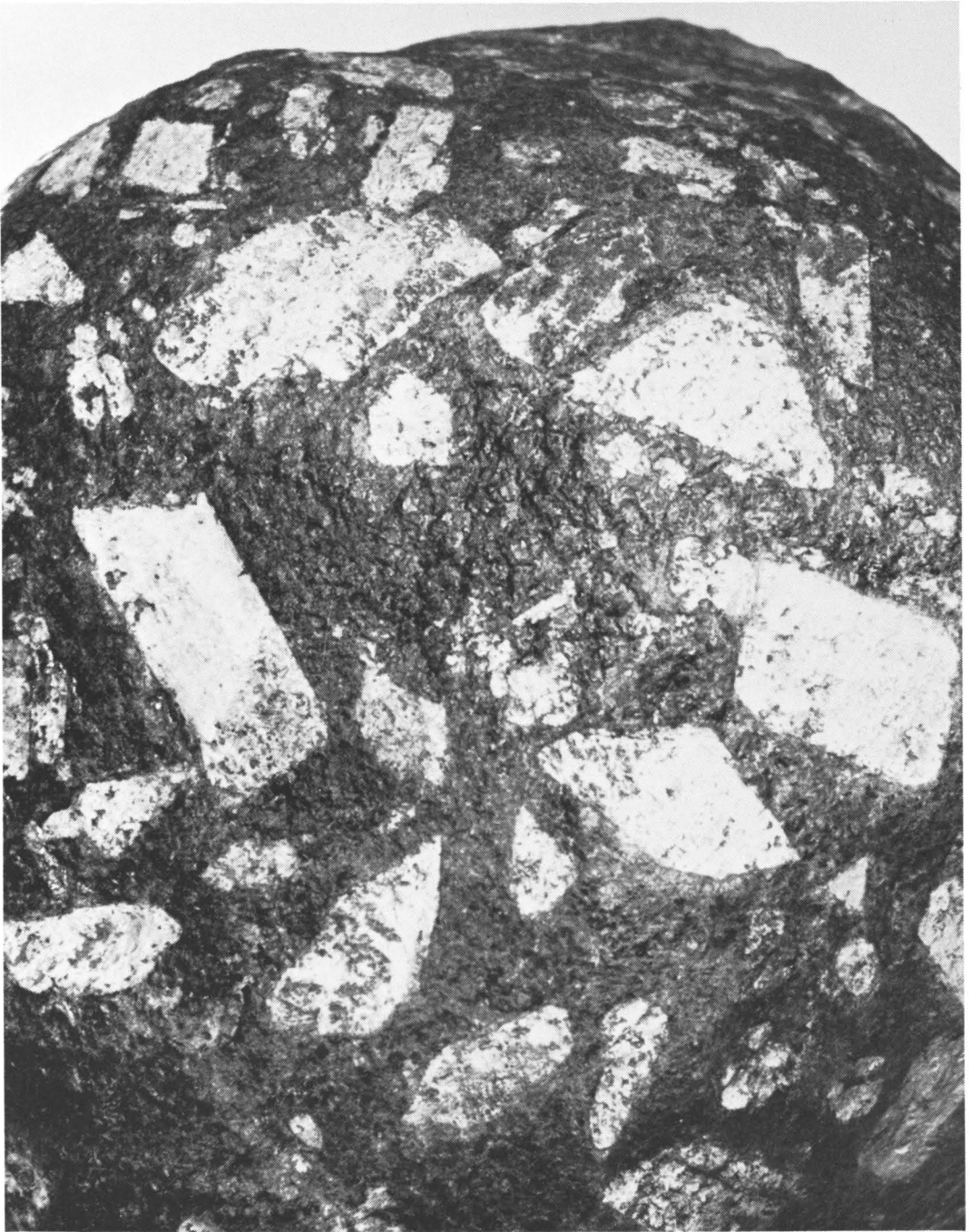
Van het rhombenporfierdiabaas gesteente beschrijft v.d. Lijn in het Keienboek 5e dr. op blz. 174 en fig. 124 blz. 261 een exemplaar met kleine rhomben, die op scheefgetrokken amandels lijken en een vloeistruktuur vertonende grondmassa. Aangezien deze steen mij bekend is, weet ik dat deze rhomben slechts aan een kant van de zwerfsteen voorkomen.

Het hierbij afgebeelde exemplaar (no. 1545) is door mij gevonden op de Herikerberg in 1950 en eerst voor een rhombenporfier gehouden van een afwijkende kleur. Deze kleur is donkergrengrijs en bij nadere beschouwing blijkt de grondmassa te bestaan uit zeer fijne ophietisch gerangschikte veldspaatlijstjes van 1 à 2 mm lengte, die zeer duidelijk zonder loep te zien zijn. Hiertussen liggen vrij grote afgeronde augieten tot 3 mm groot. Kwarts is met de loep niet te zien. De hele steen maakt een donker groengrijze indruk, terwijl de porfiroblastische plagioklazen op doorslag een geelgroene kleur hebben; de grootste is $4\frac{1}{2}$ cm lang bij een dikte van $1\frac{1}{2}$ cm. De steen weeg $11\frac{1}{2}$ kg en is 20 cm hoog, 27 cm lang en 20 cm breed. De steen is zeer hard en het oppervlak is glad en heel weinig verweerd. Enige gletscherkrassen zijn aanwezig.

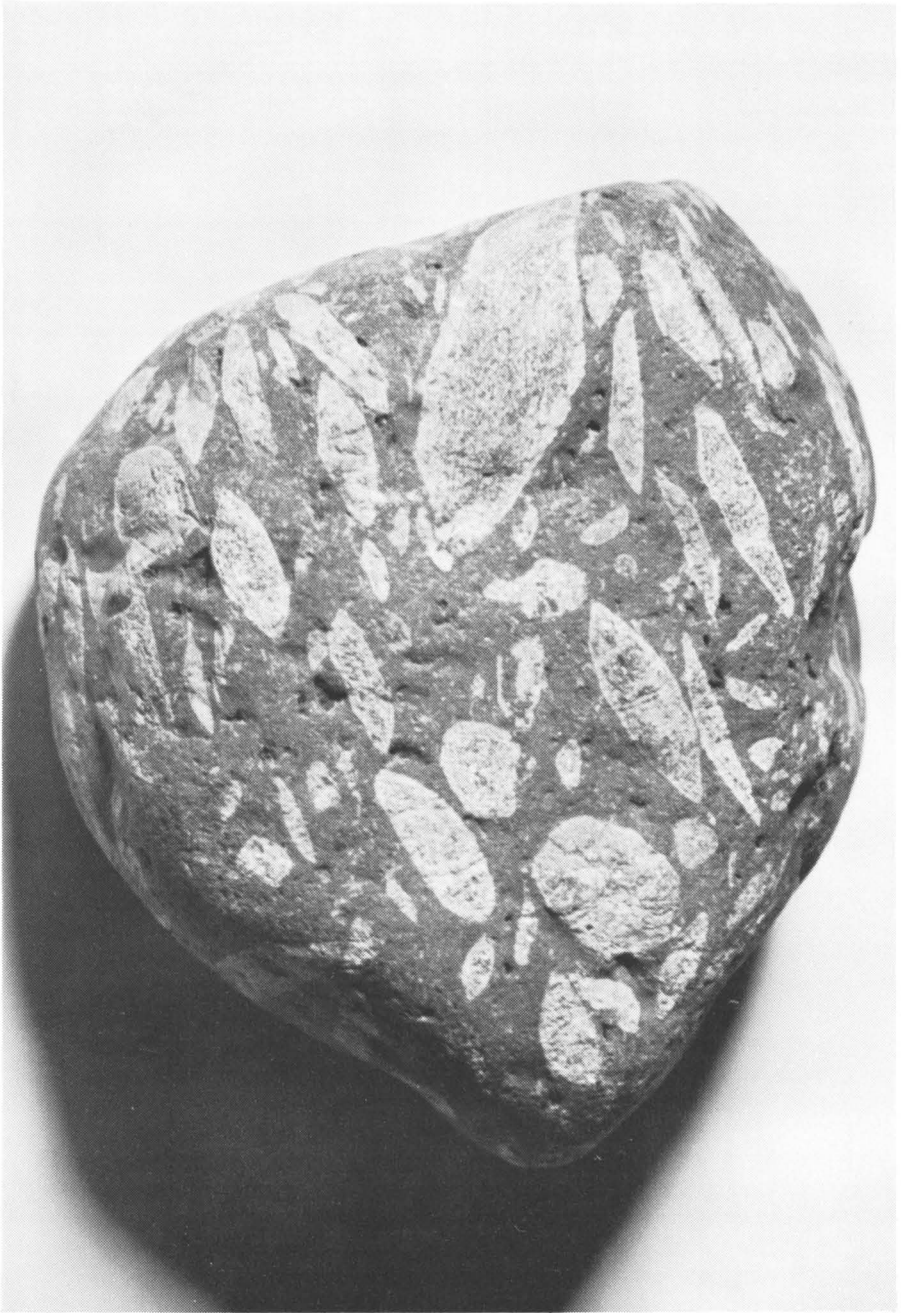
Overigens klopt de beschrijving van v.d. Lijn vrij goed met deze vondst. Ter vergelijking wordt bijgevoegd een rhombenporfier (no. 84) van Rolde met verschillende extreem gerekte rhomben. De steen is donker bruingrijs 5 x 7 x 8 cm en weegt ca. 700 gr. De rhomben zijn meestal 15 mm lang, maar de grootste is 30 mm. Rhombenporfierdiabaas wordt niet vermeld in Rosenbusch, Rinne, Grout, Grubenmann en Hesemann.

Afb. 1. Rhombenporfierdiabaas van Herikerberg No. 1545. Halve ware grootte 20 x 27 x 20 cm, 11,5 kg. Totaal aanzicht bovenzijde.

Afb. 2. Rhombenporfierdiabaas van Herikerberg No. 1545. Ware grootte 20 x 27 x 20 cm, 11,5 kg. Detail bovenzijde.

Afb. 3. Rhombenporfier van Rolde No. 84 Vrijman. 2x ware grootte. 5 x 7 x 8 cm ca. 700 gr.